

Rezistența antimicrobiană și utilizarea responsabilă a antimicrobienilor

Antimicrobienii au jucat un rol important în gestionarea stării de sănătate a oamenilor și animalelor în ultimii 70 de ani. În domeniul sănătății animale, antimicrobienii sunt folosiți pentru a trata, controla sau preveni bolile cauzate în general de către bacterii.

Există tot mai multe dovezi științifice că utilizarea antimicrobienilor la animale poate conduce la dezvoltarea bacteriilor rezistente la oameni. În mod similar această afirmație este valabilă și pentru utilizarea antimicrobienilor la animale.

Politica statului la ora actuală este de a sprijini măsurile de precauție, cum ar fi utilizarea responsabilă a antimicrobienilor în toate sectoarele de animale, pentru a se asigura că utilizarea de antibiotice la animale nu devine o problemă clinică importantă pentru sănătatea umană.

Ce este un antimicrobian sau antibiotic?

Antimicrobienii sunt compuși care exercită o acțiune împotriva microorganismelor și prezintă toxicitate selectivă față de ei.

Noțiunea de „antimicrobian„ este sinonim cu cea de „antibiotic„ și include orice substanță naturală, semi-sintetică sau de origine sintetică, care inhibă creșterea, sau ucide microorganismele (bacteriile, ciupercile și protozoarele).

Ce este rezistența antimicrobiană?

Rezistența antimicrobiană este definită ca fiind capacitatea unui microorganism să crească sau să supraviețuiască în prezența unui antimicrobian la o concentrație care este de obicei suficientă pentru a inhiba sau ucide microorganismele din aceeași specie.

Cum apare rezistența antimicrobiană?

Poate apărea în unul din trei cazuri:

✓ Microorganismele pot deține rezistența la antimicrobieni pentru că nu au receptori celulari necesari pentru acțiunea antimicrobianului, sau pentru că posedă în mod natural enzime speciale, care blochează acțiunea antimicrobianului. Spre exemplu, bacteriile gram-negative sunt rezistente la glicopeptide iar bacteriile gram-pozitive sunt rezistente la polimixine.

✓ Rezistența poate apărea prin mutație spontană care modifică genele endogene. Această rezistență devine evidentă la utilizarea pe scară largă a substanțelor antimicrobiene, iar microorganismele cu mutația respectivă pentru rezistență, posedă un avantaj față de celelalte care nu au mutația dată. De exemplu, aceasta este mecanismul rezistenței antimicrobiene valabil pentru genuri bacteriene, cum ar fi genul *Mycobacterium*, mai des întâlnite la anumite serotipuri de *Salmonella*.

✓ Rezistența poate fi transferată între bacterii înrudite cât și neînrudite.

Cum utilizarea antimicrobienilor contribuie la dezvoltarea rezistenței antimicrobiene?

Atât utilizarea excesivă cât și cea necorespunzătoare a antimicrobienilor contribuie la dezvoltarea rezistenței antimicrobiene. Tratamentul poate ucide toate bacteriile sensibile, dar orice bacterie cu un oarecare grad de rezistență poate fi capabilă să supraviețuiască și să se înmulțească. De asemenea, sub-doza sau nefinalizarea cursului de tratament cu antimicrobiene, poate să nu ucidă toate microorganismele. Dezvoltarea rezistenței este de asemenea facilitată de suprasolicitarea sau utilizarea excesivă a unui antimicrobian atunci când există măsuri alternative de control disponibile; de ex., vaccinarea în scopul prevenirii bolii pentru a exclude o ulterioară tratare cu antimicrobieni (ex. *salmonella*); folosirea unui tip greșit de antibiotic sau administrarea pe cale greșită sau folosind un antibiotic cu spectru larg de acțiune în cazul în care unul cu spectru îngust ar fi suficient, vor contribui la dezvoltarea rezistenței antimicrobiene. Dezvoltarea rezistenței este, de asemenea, încurajată de utilizarea pe scară largă și utilizarea posibil, inutilă a unui agent antimicrobian, de exemplu pentru a trata boli virale precum și pentru a preveni bolile. Prin urmare, este extrem de important ca medicul veterinar să prescrie antimicrobianul corect și să ia

În considerare toți acești factori atunci când se decide tratamentul.

În acest sens, un aspect foarte alarmant îl prezintă și faptul utilizării pe scară largă a unui șir de antimicrobieni cu spectru larg de acțiune în calitate de promotori de creștere (scop profilactic) la animale.

Ce trebuie de întreprins în practica veterinară pentru a reduce apariția rezistenței?

✓ Prevenirea bolilor prin punerea în aplicare a bunelor practici de sănătate, de biosecuritate, bună nutriție și igiena în efectivele de animale.

✓ Utilizarea, ori de câte ori este posibil, a substanțelor antimicrobiene la un stadiu incipient, atunci când boala este abia diagnosticată iar semnele clinice încă nu sunt evidente.

✓ Atunci când mai mult de un antimicrobian este indicat pentru o boală, trebuie să fie utilizat acel care este mai puțin important pentru terapia umană.

✓ Folosiți un antimicrobian cu un spectru de acțiune cât mai îngust.

✓ Alegeți dozarea corectă a antimicrobianului studiind bine instrucțiunea de utilizare a acestuia.

✓ Menționați clienților despre necesitatea urmării datelor de pe instrucțiunea și eticheta a antimicrobianului.

✓ Efectuarea testării sensibilității bacteriilor la antimicrobiene ori de câte ori este posibil.

✓ În cazul în care tratamentul pare să nu funcționeze, să se efectueze în continuare teste de diagnostic și să se raporteze eșecul tratamentului distribuitorului de medicamente sau Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, utilizând un *formular de reacții adverse la animale*. Acesta este un instrument valoros pentru medicii veterinari de a fi parte a unui sistem de alertă pentru a aduce un suport în dezvoltarea studiului asupra problemei rezistenței antimicrobiene la cunoștința părților interesate.

Formularul pentru raportarea reacțiilor adverse poate fi solicitat de la reprezentanțele raionale ale ANSA sau descărcat de pe pagina de internet:

<http://ansa.gov.md/ro/content/s%C4%83n%C4%83tatatea-%C8%99i-bun%C4%83starea-animalelor#tab-0-2>

Începând cu 2015 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor monitorizează cantitățile de antimicrobieni utilizați și colectează informații privind stocurile importate/fabricate în țară pentru utilizare în tratamentul animalelor.

Pentru consultații și alte informații contactați:

MD-2009, str. M. Kogălniceanu 63
Tel/Fax. 022 210 156 022 26 46 69
E-mail: info@ansa.gov.md
website: www.ansa.gov.md

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor

Rezistența antimicrobiană

[Informație pentru medicii veterinari](#)